

A szerzőknek kétségtelenül joguk volt témájukat a való életből meríteni. Az allegorikus regények kora lejárt és az elvont típusok nem érdekelnek többé bennünket. Színház és regény realisták lettek és az írók is igényt tarthatnak a szabadságra. De az emberek magánéletét tiszteletben kell tartani és a művész tevékenysége megszűnik azon a ponton, ahol élő személyeket leleplez . . .

Az ítélet veszedelmes precedenset teremt és még szomorúbb, hogy az irodalmi szabadság hazájában történik ilyesmi . . .

LEVELESTÁR.

Miért épült Széphalom? — kérdezik a jubileumi cikkek. És miért pusztult el? Erről nem szólnak. — *Garibaldi* halálának ötvenéves fordulójára készülnek az olaszok. De nem úgy, ahogy nálunk szoktak jubileumokat rendezni: elnöki megnyitókkal, ujságcikkekkel, önképzőkori értekezésekkel. Kiadják kritikai gondozásban Garibaldi emlékiratait. — *Tihanyi ekhó*. A biológiai intézet nem kerül többé, mint egy színész a Nemzeti Színházban — mondotta Ernszt Sándor kultuszminiszter. Ez a nyilatkozat meg kell, hogy nyugtassa azokat is, akik a nagyhangú demagógiától jogosan féltik a magyar kulturintézményeket. — *Máriusz*. Egy új francia darab, amelyen sírni is, nevetni is lehet. Az örök elvágódás tragikomédiája, gyors vázlatban, néhol zseniális színekkel. Megint a franciák-é a jövő? Övék az emberismeret és a színpadi virtuóztatás? — *Petőfi-nyomok Ady költészetében*. Köszönjük az értékes anyagot, amely az Ady-filológiának alapvető dolgozata lenne, — ha lehetne egy ilyen terjedelmes tanulmány kiadására vállalkozni. — *A lángész*. Ugylátszik Berczeli Anzelm Károlynak ugyanaz a sorsa, mint a darabja hősének: nem veszik észre, nem ismerik föl a tehetségét, elpusztul. Egy író, aki nem szórakoztató mesét keres, hanem a legmélyebb problémákhoz nyúl és felelni akar a legnagyobb kérdésekre: mi az ember sorsa és végzete az élet előtt, a földön és a halál után? . . . — *Szellemtörténet*. Ma már a veréb is szellemtörténésznek csirpeli magát. És azok beszélnek folyton róla, akik nem csinálnak szellemtörténetet, akik csinálják, azok hallgatnak. Ők az igazi szellemtörténészek. És az, hogy a „vita“ hullámai már a hirlapokig eljutottak: maga is szellemtörténeti jelenség.